

Kriittiset käsittelyvaiheet	Vaara mikrobiologiselle likaantumiselle, riskiluokitus	Miten riski poistetaan tai sen todennäköisyyttä vähennetään	Miten mitataan / ohjeistetaan
	• Mikrobien leviäminen kuljetusvälineiden välityksellä Kohtalainen riski	Kuljetusvälineiden puhdistaminen tavallisella pesuaineella.	Pesulan on laadittava oma ohjeistus. Valvonta sisäisin auditoinnein
3. Pesu • vesi (CP) • pehmennin • lämpötila CP • aika CP • kemikaalit CP • pesukone ja puristin CP	<u>Mikrobien hengissä säilymisvaara</u> • desinfektio ei tapahdu (aika, lämpötila, kemikaalit riittämättömät) Erittäin suuri riski	Riittävät desinfektio-ohjelmat käytössä Riittävä prosessinvalvonta desinfektioon varmistamiseksi.	Lämpödesinfektio Pesuvaiheen lämpötilan on oltava vähintään 70 °C 10 min ja sitä on seurattava jatkuvasti. Säännöllinen todellisen lämpötilan mittaus, putki-pesukoneella ja linkoavilla koneilla kuukausittain. Prosessin validoimiseksi on ajettava bakteerikangas yhden kerran vuodessa tai aina kun prosessiin tehdään muutoksia.

Kriittiset käsittelyvaiheet	Vaara mikrobiologiselle likaantumiselle, riskiluokitus	Miten riski poistetaan tai sen todennäköisyyttä vähennetään	Miten mitataan / ohjeistetaan
	<u>Uudelleen kontaminoitumisen vaara</u> • pesukoneissa mikrobikasvua • putkipesukoneen puristimessa /lingossa mikrobikasvua • pehmentimessä mikrobikasvua • talteenottosäiliöissä mikrobikasvua Suuri riski	Bakteerikangastesti tehdään uudelleen <i>Pesukoneiden, putken puristimen ja lingon sekä talteenottosäiliöiden säännöllinen puhdistaminen / desinfiointi.</i> Putkikoneessa yön yli seisoen pyykin on saavutettava lämpö- tai kemiallinen desinfiointi. Huuhteluveden / linko-/puristinveden säännölliset tarkastusmittaukset vähintään kerran kuukaudessa.	Kemiallinen desinfiointi Pesulakohtaiset ohjeet <i>annostukselle</i>, lämpötilalle ja pH:lle, ja niille päivittäinen valvonta. Sen lisäksi bakteerikankaalla varmistetaan, että käytetty menetelmä tappaa bakteerit. (Kangas ajetaan aina uudelleen, kun pesuprosessiin tehdään muutoksia.) Pesulan on laadittava oma ohjeistus ja noudattaminen on kirjattava seurantalomakkeeseen. Puhdistusvälit etsitään Hygicult-näytteiden avulla. Putkikoneen thermostopin toiminta varmistettava vähintään kerran kuukaudessa. Putken huuhteluvedestä <i>mitataan kokonaisbakteerit</i> Hygicult TPC:llä säännöllisesti. <i>Laatassa saa olla enintään 50 pesäkettä / laattapuo-</i>

Kriittiset käsittelyvaiheet	Vaara mikrobiologiselle likaantumiselle, riskiluokitus	Miten riski poistetaan tai sen todennäköisyyttä vähennetään	Miten mitataan / ohjeistetaan
			<i>lisko, tulokseksi kirjataan se laattapuolisko, jolla on enemmän pesäkkeitä.</i> Mikäli yksikkökoneilla käytetään talteen otettua vettä huuhteluvetenä, kokonaisbakteerit mitataan viimeisestä huuhtelusta em. tavalla. Mikäli putkesta ei saada huuhteluvesiä näytettä, kokonaisbakteerit mitataan puristinvedestä. <i>Putken linko- tai puristinvedestä mitataan kokonaisbakteerit Hygicult TPC:llä. Laatassa saa olla välillä 50-100 pesäkettä / laattapuolisko, tulokseksi kirjataan se laattapuolisko, jossa on enemmän pesäkkeitä.</i> Vaihtoehtoisesti huuhteluviedestä /puristinvedestä voidaan lähettää näyte tutkittavaksi laboratorioon. Huuhteluvien bakteeripitoisuus saa olla enintään tasolla 10^4 bakteeria/ml.

Kriittiset käsittelyvaiheet	Vaara mikrobiologiselle likaantumiselle, riskiluokitus	Miten riski poistetaan tai sen todennäköisyyttä vähennetään	Miten mitataan / ohjeistetaan
		Pehmentimen kautta tulevan veden säännölliset tarkastusmittaukset	Pehmennetty vesi on tutkittava / mitattava Hygicult TPC:llä säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa, jos ongelmia, useammin. <i>Laatassa saa olla enintään 10 pesäkettä / laattapuolisko. Tulokseksi kirjataan se laattapuolisko, jossa on enemmän pesäkkeitä.</i> Kaikki mittaustulokset kirjataan mittauspöytäkirjaan. Käytetyt bakteeritestiliuskat voi hävittää yhdyskuntajätteen joukossa.
4. Kuljettimet • pinnat • pöly	<u>Uudelleen kontaminoitumisen vaara</u> • kuljettimissa <i>mikrobikasvua</i> ja pinnat ja kulmat pölyiset Matala riski	Säännöllinen siivous ja pintojen puhdistaminen tavallisella pesuaineella ja puhtaalla liinalla. <i>Kuljettimien huolto- ja korjaustoimenpiteiden jälkeen siivous</i>	Pesulan on laadittava puhdistusohjelma, valvonta sisäisin auditoinnein.

Kriittiset käsittelyvaiheet	Vaara mikrobiologiselle likaantumiselle, riskiluokitus	Miten riski poistetaan tai sen todennäköisyyttä vähennetään	Miten mitataan / ohjeistetaan
5. Välivarastointi märkänä	<u>Uudelleen kontaminoitumisen vaara</u> • Pyykki jää yön tai viikonlopun yli märkänä vaunuun, jolloin saattaa alkaa bakteerikasvu tai homehtuminen ilmassa olevien epäpuhtauksien vuoksi. Kohtalainen riski	Käsittelyjärjestys vanhimmasta alkaen (FIFO) Pyykin peittäminen yön yli ja märkää pyykkiä ei jätetä viikonlopun yli seisomaan vaunuun.	Pesulan on laadittava ohjeistus, valvonta sisäisin auditoinnein Peittämiseen suositellaan kangasta, joka pestään säännöllisesti. <i>Mikäli pesulassa ei ole väliseinää katso kohta 2.</i>
6. Rumpukuivaus • ilmavirta • pinnat	<u>Uudelleen kontaminoitumisen vaara</u> • Ilman mukana tulevat bakteerit ja homeet Matala riski • Puutteellinen kuivaus → homehtuminen, bakteerikasvu Matala riski • Lattialle putoaminen kuivauksen yhteydessä Matala riski	Patterien, putkistojen ja nukkasiihtien säännöllinen puhdistaminen. Sisään tulevan ilman otto paikan valitsemiseen kiinnitettävä huomiota. Varmistetaan, että pyykki on kuivaa. Lattioiden säännöllinen siivous, lattialle pudonneiden, likaantuneiden ohjaus uusintapesuun.	Pesulan on laadittava puhdistusohjelma, valvonta sisäisin auditoinnein. Säännöllinen kuivaustuloksen toteaminen (tai mittaaminen), valvonta sisäisin auditoinnein Pesulan on laadittava oma ohjeistus, valvonta sisäisin auditoinnein

Kriittiset käsittelyvaiheet	Vaara mikrobiologiselle likaantumiselle, riskiluokitus	Miten riski poistetaan tai sen todennäköisyyttä vähennetään	Miten mitataan / ohjeistetaan
7. Vaunut (pesulan sisäisessä käytössä) • roskat • pöly	<u>Uudelleen kontaminoitumisen vaara</u> • Vaunuissa roskia ja pölyä Matala riski • Samojen vaunujen käyttö likaisella ja puhtaalla puolella Kohtalainen riski	Vaunujen säännöllinen puhdistaminen, tarvittaessa pesu tavallisella pesuaineella. Vaunujen kunnosta pidettävä huolta, pinnat oltava ehjät ja materiaali ei huokoinen (kangas, puu, pehmeä muovi). Likaisella puolella käytettyjen vaunujen pesu aina ennen käyttöä puhtaalla puolella.	Pesulan laadittava oma ohjeistus, valvonta sisäisin auditoinnin.
8. Mankelointi, taitto/niputus • pinnat • pöly, vaha, öljy • ajonopeus • höyrynpaine	<u>Uudelleen kontaminoitumisen vaara</u> • Pyykin käsittelypinnoilla, koneissa tai laitteissa pölyä ja mikrobikasvua. Matala riski • Lattialle putoaminen käsittelyn yhteydessä. Matala riski • Henkilökunnan käsihygieniassa ja työvaatteiden puhtaudessa puutteita, mikrobien tarttuminen tekstiileihin.	Säännöllinen pintojen ja laitteiden puhdistaminen. Koneiden ja laitteiden huolto- ja korjaustoimenpiteiden jälkeen siivous Säännöllinen lattioiden siivous, lattialle pudonneiden, likaantuneiden tekstiilien ohjaus uusintapesuun Henkilökunnalla hygieniaohteet, työn opastaminen ja kouluttaminen Asianmukainen työvaatetus	Pesulan on laadittava oma puhdistusohjelma, valvonta sisäisin auditoinnin. <i>Pesulan on laadittava oma ohjeistus ja valvottava sisäisin auditoinnin.</i> <i>Opastuksesta ja koulutuksesta on pidettävä kirjaa.</i>

Kriittiset käsittelyvaiheet	Vaara mikrobiologiselle likaantumiselle, riskiluokitus	Miten riski poistetaan tai sen todennäköisyyttä vähennetään	Miten mitataan / ohjeistetaan
	Matala riski • Puutteellinen kuivaus → homehtuminen, bakteerikasvu Matala riski	Oikeat mankelin ajonopeudet takaavat kuivumisen, höyrynpaineen valvonta. Varmistetaan, että pyykki on kuivaa	Ajonopeudet määritelty ja noudattaminen tarkistetaan säännöllisesti sisäisin auditoinnein Säännöllinen kuivaustuloksen toteaminen (mittaaminen)
9. Tunneliviimeistely, prässäys • kuivausilma • höyrynpaine • höyryn laatu • pinnat	<u>Uudelleen kontaminoitumisen vaara</u> • Tunnelin kuivausilman mukana tulevat bakteerit ja homeet Matala riski • Vaatteiden putoaminen tunneliin tai lattialle käsittelyn yhteydessä Matala riski • Puutteellinen kuivaus → homehtuminen, bakteerikasvu Kohtalainen riski	Patterien, ilmakeinavien ja nukkasähtien säännöllinen puhdistus. Sisään tulevan ilman otto paikan valitsemiseen kiinnitettävä huomiota. Tunnelin ja lattioiden säännöllinen siivous, lattialle ja tunneliin pudonneiden, likaantuneiden ohjaus uusintapesuun. Oikeat ajonopeudet takaavat kuivumisen, höyrynpaineen tai lämpötilan valvonta.	Pesulan on laadittava oma ohjeistus, valvonta sisäisin auditoinnein Pesulan on laadittava oma ohjeistus, valvonta sisäisin auditoinnein Ajonopeudet määritelty ja tiedossa Säännöllinen kuivaustuloksen toteaminen

Kriittiset käsittelyvaiheet	Vaara mikrobiologiselle likaantumiselle, riskiluokitus	Miten riski poistetaan tai sen todennäköisyyttä vähennetään	Miten mitataan / ohjeistetaan
	• Höyryssä epäpuhtauksia Matala riski • Henkilökunnan käsihygieniassa ja työvaatetuksessa puutteita Matala riski	Lauhteenpoistimien puhdistaminen Henkilökunnalla hygieniaohjeet, työn opastaminen ja kouluttaminen Asianmukainen työvaatetus	Ennakkohuolto-ohjelma, <i>valvonta sisäisin auditoinnein.</i> Pesulan on laadittava oma ohjeistus, valvonta sisäisin auditoinnein. <i>Opastuksesta ja koulutuksesta on pidettävä kirjaa</i>
10. Väliavarastointi kuivana • pinnat • aika	<u>Uudelleen kontaminoitumisen vaara</u> • hyllyt ja pinnat pölyiset Matala riski • homehtuminen ja pölyntyminen varastoinnin aikana Matala riski	Asianmukaiset varastointitilat Säännöllinen siivous Pitkään varastossa seisovien tuotteiden peittäminen.	Pesulan on laadittava oma siivous-ohjelma ja valvonta sisäisin auditoinnein <i>Mikäli pesulassa ei ole väliseinää katso kohta 2.</i>
11. Pakkaus • pakkausvälineet • pakkausmateriaalit	<u>Uudelleen kontaminoitumisen vaara</u> • Pakkausvälineissä (rullakot, laatikot, pakkauslaitteet) pölyä ja likaa Matala riski	Pakkausvälineiden (rullakot, laatikot) puhdistaminen ennen puhtaan pyykin pakkaamista. Pakkauskoneiden ja laitteiden säännöllinen puhdistaminen.	Pesulan on laadittava oma ohjeistus, valvonta sisäisin auditoinnein. <i>Mikäli pesulassa ei ole väliseinää katso kohta 2.</i>

Kriittiset käsittelyvaiheet	Vaara mikrobiologiselle likaantumiselle, riskiluokitus	Miten riski poistetaan tai sen todennäköisyyttä vähennetään	Miten mitataan / ohjeistetaan
	• pakkausmateriaaleissa (suojahuput, säkit, muovit) mikrobeja Matala riski • Tuotteiden putoaminen lattialle pakkaamisen yhteydessä. Matala riski • Henkilökunnan käsihygieniassa ja työvaatetuksessa puutteita Matala riski	Säkkien, rullakkohuppujen peseminen ennen uudelleen käyttöä. Lattioiden ja pöytien säännöllinen siivous, lattialle pudonneiden, likaantuneiden tekstiilien ohjaaminen uusin-tapesuun. Henkilökunnalla hygieniaohjeet, työn opastaminen ja kouluttaminen Asianmukainen työvaatetus	<i>Opastuksesta ja koulutuksesta on pidettävä kirjaa.</i>
12. Kuljetus	<u>Uudelleen kontaminoitumisen vaara</u> • Pyykin likaantuminen / mikrobien siirtyminen likaisesta puhtaaseen pyykkiin kuljetuksen aikana. Kohtalainen riski • Autoissa oleva lika ja <i>kosteus lisää</i> mikrobikasvua. Kohtalainen riski	Pyykin huolellinen suojaaminen kuljetusvälineissä. Likaisen ja puhtaan pyykin huolellinen erottaminen kuljetuksen aikana tai erillinen kuljetus likaiselle ja puhtaalle pyykille. Autojen sisätilojen säännöllinen puhdistaminen.	Pesulan on laadittava oma ohjeistus, valvonta sisäisin auditoinnein Silmämääräinen valvonta

Kriittiset käsittelyvaiheet	Vaara mikrobiologiselle likaantumiselle, riskiluokitus	Miten riski poistetaan tai sen todennäköisyyttä vähennetään	Miten mitataan / ohjeistetaan
	• Kuljettajan käsihygieniassa, työvaatetuksessa tai työtavoissa puutteita Kohtalainen riski	Kuljetuksella hygieniaohjeet, työn opastaminen ja kouluttaminen Asianmukainen työvaatetus	Pesulan on laadittava oma ohjeistus, valvonta sisäisin auditoinnein. <i>Opastuksesta ja koulutuksesta on pidettävä kirjaa.</i>
13. Huoltotoimet • kunnossapito • puhtaanapito	<u>Uudelleen kontaminoitumisen vaara</u> • Pyykin likaantuminen koneiden huollon aikana / vuoksi Matala riski	Pyykin / kuljettimien / pintojen /koneiden suojaaminen tai siirtäminen huollon ajaksi. Likaantuneiden pesu.	Pesulan on laadittava oma hygieniaohjeistus kunnossapidolle, valvonta sisäisin auditoinnein
	• puutteellinen siivous huoltotyön jälkeen Matala riski	Huoltotyön jälkien huolellinen siivous.	
	• huoltohenkilökunnan käsihygieniassa työvaatetuksessa tai työtavoissa puutteita Matala riski	Huoltohenkilökunnalla hygieniaohjeet, työn opastaminen ja kouluttaminen Asianmukainen työvaatetus ja vaatteiden säännöllinen vaihtaminen	<i>Opastuksesta ja koulutuksesta on pidettävä kirjaa.</i>
	• siivousvälineiden likaisuus ja työtavoissa puutteita Matala riski	Siivousvälineiden kunto, oikea työjärjestys (puhtaista kohteista likaisempiin kohteisiin)	Pesulan on laadittava siivousohjeistus ja opastettava se myös ulkopuoliselle yhteistyökumppanille. Valvonta sisäisin auditoinnein